

Geloofsdoop of gezinsdoop?

Heidelbergse Catechismus zondag 27 | 17 januari 2021, 19.00 uur

Schriftlezingen: Genesis 17:9-14 | Handelingen 16:14-15,23-34

Zingen: Ps. 115:7 | Ps. 48:6 | Ps. 25:6,7 | Berijming HC | Ps. 105:5

Thema: Geloofsdoop of gezinsdoop?

1. Besnijdenis en doop | 2. Gezin en doop | 3. Geloof en doop

Klassieke versie

Vraag 74: Moet men ook de kleine kinderen dopen?

Antwoord: Ja, want zij behoren even goed als de volwassenen tot het verbond van God en tot zijn gemeente, en niet minder dan aan de volwassenen worden hun de verlossing van de zonden door het bloed van Christus en de Heilige Geest, die het geloof werkt, beloofd. Daarom moeten ook zij door de doop, als het teken van het verbond, in de christelijke kerk ingelijfd en van de kinderen van de ongelovigen onderscheiden worden, zoals dit onder het Oude Testament of Verbond door de besnijdenis gebeurde, in plaats waarvan onder het Nieuwe Verbond de doop is ingesteld.

Eenvoudige versie (dr. W. Verboom)

Vraag 74: Behoren kleine kinderen gedoopt te worden?

Antwoord: Ja, want zij behoren ook bij het verbond van God en de kerk. God belooft ook hun de verlossing van zonden. Zoals de kinderen in Israël besneden werden, zo worden onze kinderen gedoopt.

Samenvatting van de preek

We weten nu dat gedoopt worden met Christus sterven en opstaan is. Maar: kan een kind dat wel, of moeten we daarom alleen volwassenen dopen? Sommige christenen geloven dat, zowel in de tijd van de HC (dopers of wederdopers genoemd) als in onze tijd (baptisten). De gedachte van geloofsdoop heeft aantrekkingskracht op veel mensen uit 'gevestigde kerken' (zoals onze kerk).

1. Besnijdenis en doop

De doop heeft alles te maken met Gods verbond. Dat werd als eerste gesloten met Abraham, omdat hij in de HEERE geloofde nadat Die hem riep. Dan wordt hij besneden, dus ná zijn geloof. Maar: óók al zijn knechten en zijn latere zoons moeten besneden worden. Izak al op de 8e dag, toen kon hij nog niet geloven – maar hij werd besneden als *kind van Abraham*! Gezin en verbond en besnijdenis hangen dus samen.

Is dat ook niet logisch? Wij zien mensen tegenwoordig, beïnvloed door de tijdgeest als we zijn, als individuen. De Bijbel ziet mensen echter in het verband van hun gezin. En als Abraham bij de HEERE hoort, dan geldt dat ook Sara en de kinderen. Het gezin is een eenheid, ófwel voor God ófwel voor de wereld. Izak hoort vanaf het begin bij Abraham, en daarom ook bij de *God van Abraham*.

Verwijt van baptisten is: dat is het Oude Testament, in het Nieuwe staat nergens dat wij onze kinderen moeten laten dopen! En dat is waar, maar... zou God veranderd zijn? Zou Hij in het OT zeggen: de kinderen van de gelovigen horen bij Mij; en in het NT: eerst maar afwachten of het kind zelf gelooft? Nee, de HEERE is niet veranderd! En waar in het OT besnijdenis teken van het verbond was, is dat in het NT de doop. De doop is dus geen bevestiging van *ons geloof*, maar van wat *God belooft*.

2. Gezin en doop

Waarom staat dan nergens in het NT dat we onze kinderen moeten laten dopen. Omdat dat *vanzelf* sprak! Zie Hand. 16:15: nadat Lydia tot geloof kwam, werd ze gedoopt ‘en haar huis’. De HSV maakt er *huisgenoten* van, maar er staat simpelweg ‘huis’ (enkelvoud). Kwamen de huisgenoten ook tot geloof? Dat weten we niet, en blijkbaar is het minder belangrijk, want het gaat om het gezin, het huis, het huishouden in zijn geheel. Lydia zegt: Ik *en mijn huis*, wij zullen de HEERE dienen! (Een tweede geval vinden we verderop in hetzelfde hoofdstuk, vs. 33-34. Zie ook 1 Kor. 1:16a voor het woord ‘huis’ in combinatie met de doop.)

De gezinsdoop brengt een grote verantwoordelijkheid met zich mee! ‘Ik en mijn huis...’ Veel baptisten zijn afgeknapt op de gezinsdoop, omdat er zoveel luiheid en slapheid is in onze kring. Nemen wij de geloofsopvoeding serieus? Kiezen wij voor de dichtstbijzijnde school of

een waar Bijbels onderwijs wordt gegeven? Stimuleren wij onze kinderen om er te zijn, in de erediensten, op zondagschool, catechisatie, club? Of laten wij wel dopen, maar maken we geen punt van de belofte die we deden om onze kinderen in Gods weg te onderwijzen en te laten onderwijzen?

Gezinsdoop is een verantwoordelijkheid, maar óók een troost. Een troost voor ouders van jonggestorven kinderen, zie Dordtse Leerregels I,17: op grond van het genadeverbond mogen we vertrouwen dat ze bij de HEERE zijn. Troost voor ouders van gehandicapte kinderen: zij zullen nooit hun geloof kunnen uiten en belijden, maar de doop wijst op Gods belofte, ook voor hen! En troost voor wie het zelf moeilijk vindt te geloven: die mag terugvallen op de doop. Dan is geloven niet meer mijn prestatie, maar alleen mijn hand leggen op de doop en zeggen: 'HEERE, U hebt gezegd dat ik van U ben in mijn doop, en zo is het, ik stem ermee in: ik geloof wat U belooft, ik ben van U!'

3. Geloof en doop

Dát wil de HEERE: dat wij onze doop gaan be-amen. Maar in de praktijk zien we soms het tegenovergestelde. Dan maar wachten tot iemand echt gelooft en dán dopen? Dan weet je het tenminste zeker. Alhoewel: ook mensen die zich laten dopen in evangelische gemeenten, zijn soms verrassend snel afgehaakt. Dat kan. Maar wij dopen niet op basis van wat ik *geloof*, maar van wat God *belooft*.

Ja, er zijn twee soorten verbondskinderen: zij die geloven en leven naar hun doop, en zij die dat niet doen. Denk aan Izak en Ismaël, en later Jakob en Ezau: beiden besneden, kinderen van het verbond. Toch gaat de een in de weg van de HEERE en de ander niet. Dat is aangrijpend. Zoals de zon twee tegenovergestelde uitwerkingen heeft op boter (wordt zacht en vloeibaar) en klei (wordt hard en droog), zo heeft Gods belofte twee uitwerkingen: voor de gelovigen tot zaligheid, voor de ongelovigen tot rampzaligheid. Gods belofte blijft wel staan, maar 'zij hebben niet gewild' (denk aan het voorbeeld van het schoolreisje).

Zoals een paspoort het bewijs is van mijn burgerschap van een land, zo is de doop het bewijs van mijn burgerschap van het Koninkrijk der hemelen. Is uw, jouw paspoort al getekend met het bloed van Christus? En levert u het in bij de Vader? Dan weigert Hij u zeker niet, want dit paspoort blijft geldig!

Catechismusberijming zondag 27B – Weerklank lied 392

1. God sloot eens in het verleden
met zijn volk een vast verbond.
Kind'ren werden vroeg besneden
opdat iedereen verstond:
dit besnijden is een teken
van het heil door God beloofd,
van het heil door God beloofd.

3. Zonder dat zij het nog merken,
wordt vergeving toegezegd,
en de Geest wil in hen werken
verder op hun levensweg.
Aan hun keuze, hun belijden
gaat vooraf wat God beloofd,
gaat vooraf wat God beloofd.

2. Jezus heeft hen aangenomen,
hun zijn liefde aangereikt:
'Laat de kind'ren bij Mij komen,
want van hen is 't Koninkrijk.'
En hun doop is nu een teken
van het heil door God beloofd,
van het heil door God beloofd.

Melodie:
'Leid mij Heer, o machtig Heiland'
(Joh. de Heer, 108)

Om over door te denken/praten

1. Put u troost uit uw doop? Hoe zou u meer kunnen stilstaan bij uw doop?
2. Nergens staat in het Nieuwe Testament dat wij onze kinderen moeten laten dopen. Is het u duidelijk geworden waarom wij dat toch doen? Probeer het in eigen woorden uit te leggen.
3. Hoe kunt u meer inhoud geven aan de doopbelofte om uw kinderen (als u die mag hebben) groot te brengen in de dienst aan de HEERE?
4. Waarom is de gezinsdoop troostrijker dan de geloofsdoop?

Vragen voor de kinderen

1. Op welke manier kun jij vaker stilstaan bij jouw doop?
2. In de preek werd gezegd dat de doop jou paspoort is voor het Koninkrijk der hemelen. Wat betekent dat? Als je het niet weet kunnen papa en mama je misschien helpen.